

afgjort politisk Fjende af, og som man ikke tiltroede Evne til og Betingelser for at fremme Forberedelsen af en Forfatningsændring i den Retning, man ønskede, men jeg forstaar ikke, at den ærede socialdemokratiske Gruppe, som netop har faaet et Ministerium efter sit Hjerte, tænker sig at gaa den Vej. De maa ubetinget lægge den Sag med den dybeste Tillid i Ministeriets Haand. Selv om Tilliden maaske for mit Vedkommende ikke er saa stor, har jeg vedblivende den Mening, jeg udtalte i Sommer, den Gang jeg selv stod i Spidsen for Regeringen, at den rette til at forberede en Grundlovsrevision er og bliver Regeringen. Det er fra Regeringen, man maa vente et Initiativ i saa Henseende, og saa maa Rigsdagen tage under Overvejelse, hvorvidt den mener at kunne bygge paa den Grund, mener, at Tiden er kommen, og anstille alle de øvrige Betragtninger, som Rigsdagen kan gøre gældende, men Initiativet maa ligge hos Regeringen.

Maa jeg vende tilbage til de Radikales Forslag. Det forekommer mig, at det indeholder baade for meget og for lidt. Jeg tror heller ikke, at den Begrænsning, som her er dragen, lader sig fastholde. Den lader sig ikke fastholde med den Motivering, at det, man her opstiller, er noget, man kan tænke sig at faa gennemført ad nogenlunde fredelig Vej, saa at Landet ikke kastes ind i en Forfatningskamp, som faar alt Støvet til at ryge os om Ørene, og saaledes, at vi derefter ville faa Tid til en Overvejelse af, hvordan den samlede Forfatningsrevision skal være, thi det, som de ærede Forslagsstillere have gjort, er netop at stille sammen i en Buket alle de Blomster, som maa antages at være det andet Ting de mest ildelugtende. De tage den almindelige Valgret til Landstinget, de tage indgribende Ændringer i demokratisk Retning i Folketingets Sammensætning, og de gøre det uden at hidføre noget som helst for Landstinget formildende Element, der maaske kunde tænkes i en Revision af andre Grundlovsbestemmelser uden derfor at være netop reaktionært. Der kunde tænkes en Revision af forskellige Grundlovsbestemmelser, som kunde være Landstinget noget af et Ækvivalent, fordi det ogsaa tilfredsstillende Ønsker deroppe. Men at tage alle de Bestemmelser ud, som ere mest usmagelige for Landstinget, og tro, at man kan faa dem gennemførte, er, synes jeg, ret urimeligt.

Langt mere praktisk var det, naar man først vil gaa saa vidt, da at tage Spørgsmaalet om den fuldstændige Grund-

lovsrevision op og søge at forberede den. Nu tror jeg ikke, at den, som jeg allerede før har sagt, kan forberedes paa tilstrækkelig fyldestgørende Maade hverken ved en parlamentarisk Kommission, valgt henede, eller ved et Folketingsudvalg. Der maa mere til, der maa forskellige andre Kræfter til i Sæmmenspil at gøre et saadant Forberedelsesarbejde. Men, som sagt, vil man først gaa saa vidt, er der ingen som helst Grund til ikke at tage den hele Grundlovsrevision op, ja, der er endog meget stærke Grunde, der tale for at gøre det. Grundloven er nu 60 Aar gammel, og der er en Mængde Spørgsmaal, som allerede ved det praktiske Liv have vist sig at trænge til en Ændring.

Det var fuldkommen rigtigt, hvad det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) sagde i Gaar, at bag ved en Grundlovsrevision, der skal have nogen Styrke til at trænge igennem, skal der staa praktiske Krav, Ønsket om at afhjælpe praktiske Ulemper, som man i høj Grad har følt under den foregaaende Tids politiske Liv. Saadanne mangler det sandelig ikke paa. Der er Spørgsmaalet om Tilvejebringelse af Enighed om Finansloven. Dette Spørgsmaal vil ikke være upraktisk, selv om man sammensætter Landstinget paa en anden Maade, thi bliver Landstinget ikke en Kopi af Folketinget, men bliver det, om end baseret paa almindelig Valgret, dog sammensat paa en saa væsentlig anden Maade end Folketinget, at det garanterer en Overvejelse af de politiske Spørgsmaal af nogen anden Art end den, Folketinget afstedkommer, er det ingenlunde givet, at der ikke kan opstaa saadan Uenighed om Finansloven, at det ikke bliver muligt at faa en Finanslov regelmæssig vedtagen med de Midler, som vor nuværende Grundlov anviser. Altsaa, den Opgave, som har været Genstand for saa stærk Overvejelse fra vore Politikeres Side, jeg kan næsten sige gennem en Menneskealder: at finde en Løsning af Finanslovs konflikter, hører til dem, som ubetinget maa frembyde sig, naar en Ændring af Grundloven skal foretages. Ligeledes er der Reglerne om Rigsrettens Sammensætning og meget, meget andet. Men alt dette er ikke modent i dette Øjeblik, og min Hovedbetragtning er denne, at det for at blive modent til Gennemførelse ubetinget kræver en stærkere Regering, støttet paa et stærkere og mere samlet Venstre end det, der nu findes. Det maa ikke glemmes, at for at gennemføre en Grundlovsforandring i Landstinget vil der efter al